

6. Aflarea mijloacelor necesare, prin cari să se readucă *monahismul ortodox răsăritean la vechea-i frumusețe* și strălucire.

7. Examinarea situației actuale a bisericii ortodoxe din America și aflarea mijloacelor de a remedia și îmbunătăți actuala stare.

8. Examinarea practicelor actuale în vigoare în bisericile locale în privința *impedimentelor la căsătorie*, a cauzelor de divorț și a procedurilor respective legale, precum și studierea mijloacelor, prin cari s'ar putea ajunge, pe cât posibil, la o practică uniformă în toată biserica ortodoxă.

9. Uniformizarea, pe cât posibil, a tipicului în conformitate cu Tradițiunea bisericească.

10. Studiu asupra mijloacelor în ce privește susținerea și întărirea artei bizantine tradiționale în diferitele ei exprimări, precum: muzica bisericească, pictura, arhitectura, țesătura odăjdiilor, orfevreria.

11. Educațiunea clerului în școlile de teologie și seminarii și necesitatea de-a o organiza, sub directă conducere a autorității bisericești, cu înlăturarea oricărei tendințe contrarii acestui principiu.

12. Examinarea chestiunii: cari dintre eretici și schismatici vor putea fi primiți în sânul bisericii ortodoxe prin botez, cari prin mirungere și cari prin »libelos pisteos«.

13. Examinarea unui mod unic de alegere a episcopilor și în deosebi a căpeteniilor (patriarhi și președinți) bisericilor ortodoxe autocefale, *mai în conformitate cu sfintele canoane*.

14. *Codificarea sfintelor canoane* și a rânduelilor canonice, spre a fi supuse la vreme aprobării Sinodului ecumenic.

15. Studierea și aflarea mijloacelor, prin cari să se intensifice printre popoarele ortodoxe o cultură creștină ortodoxă, care să îmbrățișeze toate manifestățiunile lor de viață.

16. Organizarea tribunalelor spirituale bisericești, dacă e posibil, în chip uniform, în toată biserica ortodoxă și introducerea unei proceduri penale bisericești.

17. Definirea condițiilor potrivit cărora

se proclamă și se recunoaște autocefalia unei biserici ortodoxe, precum și *definirea numărului bisericilor autocefale ortodoxe azi recunoscute*, în vederea intercomuniunii canonice și a participării lor la conferințele și Sinoadele interortodoxe fără împiedicare. Deasemenea: *definirea condițiilor după cari o biserică se proclamă autonomă*, și deosebirea dintre autocefale și autonomie.

18. *Schisma bulgară* și mijloacele de a o suprima, pe cât posibil de repede, spre a se restitui unitatea în biserica ortodoxă.

Program bogat, impunător! Totuși... câte nu s'ar putea spune în legătură cu ell Ce învălmășire de probleme, ce lipsă de sistem, de concentrare, de selecție! „Codificarea sfintelor canoane“ un simplu punct de discuție, ca și „chestiunea calendarului“ și „definirea relațiilor bisericii ortodoxe cu cele eterodoxe“. Acest din urmă punct (5) e în special delicios prin felul cum împarte pe creștini: față de unii duhul dragostii din 1 Cor. 13, 7—8, între ei Anglicanii, de cari, cu tot tradiționalismul-conservator ce-i stăpânește, ortodocșii noștri n'ar vrea să se despartă; față de alții nu mai e bun sf. Pavel, ci se caută relațiuni de apărare și precauțiuni: în primul loc catolicii, pe cari îl poate consola doar tovărășia protestanților, ajunși și ei în disgrație.

Să nu ne oprim însă la aceste considerațiuni de suprafață, fără prea mare importanță, cu toate că reoglindesc starea de spirit actuală a teologilor ortodocși. Privit în fond, documentul este o sfâșietoare dovadă despre opera destructivă de continuă desbinare, pe care a săvârșit-o vremea fără milă în mijlocul celor cari s'au rupt de unitatea organică a creștinismului. Nu mai e vorba de „biserica“, ci de „bisericile ortodoxe“. Aceste biserici sunt departe unele de altele și gândul suprem al Sinodului va fi să caute o „colaborare între ele“ (2), „legături mult mai strânse“ și „conlucrare cât mai activă“ (4). Practicile locale actuale diferă nu numai în

tipic (9) și procedură penală (6), ci și în privința impedimentelor la căsătorii (8) și alegerii căpeteniilor bisericești (13), care ar de dorit să se facă „mai în conformitate cu sfintele canoane“ ș. a. m. d. A ajuns așa departe procesul de continuă desbinare, în sinodul va trebui să „definească numărul bisericilor autocefale azi recunoscute“ (17), și stabilească norme precise pentru viitoare desbinări, cari ar dori să se declare autocefale! Cu alte cuvinte: o legiferare a desbinării! De altfel foarte firesc într-o societate, al cărei principiu organic este autocefalia, și procesul firesc de evoluție: despărțirea, desăgrea. După toate acestea este însă adevărat parodox p. 18, care caută „mijloacele de a se evita prima schisma bulgară (!) — spre a se restitui unitatea în biserica ortodoxă“!

Nu se poate închipui o justificare mai convingătoare a Primatului catolic decât în această distrămăre lentă a celor cari nu au, decât acest strigăt deschis după unitate dispărută. De aceea dorim din tot sufletul ca problemele fixate la Vatoped să ajungă numai în fața plănuitului Sinod, ci să formeze obiect de serioase considerațiuni în toate straturile ortodoxe. Studiul lor, adânc și sincer, nu poate avea decât o singură concluzie: revenirea la gândul Mântuitorului!

Tare ne temem, însă că nu va fi așa. Nici măcar Sinodul nu se va putea ține. Pe Sîmedrea ne spune, anume, că mai întâiu trebuie să se adune un prosinod, care ani de zile să studieze chestiunile în fond și pe deasupra „să netezească o întregă serie de obstacole cari acum fac piedecă în calea unei perfect armonii între diferitele mlădițe“ ortodoxe. „Apoi va mai fi nevoie de crearea unei adevărate biserici uniforme, prielnice ținerii unui mare sobor ecumenic, fiindcă întâmplările petrecute în ultima sută de ani... nu au fost prea vorabile solidarității de simțire ortodoxă“. Cu alte cuvinte: cu tot duhul de iubire și respectă înțelegere caracteristic ortodoxiei, diferitele biserici ortodoxe azi nu se înțeleg, și spre a se putea ținea soborul ecumenic în

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Cetind cărțile nouă

Lourdes et les pèlerinages de la Vierge
de Gavril Todica

Mi-s'a nimerit zilele acestea, că cetind foiletonul din Nr. 36 al „Unirii“, cu *Notele de drum*, prinse succint de d-na *Elisa Pavel*, din excursia la Lourdes, să-mi cadă în mână și volumul lui Charles BAUSSAN: *Lourdes et les pèlerinages de la Vierge*, din seria LES GRANDS PELERINAGES DE FRANCE ET DE BELGIQUE.

Din copilărie și până azi, o lectură din cele mai atrăgătoare pentru mine o formează tocmai descrierile de călătorie. Par'că mă simțesc și eu în ceata drumeților, savurând tot pitorescul regiunilor descrise, toate peripectivile, minus oboseala, cheltuiala și pericolele reale.

Veți ghici, prin urmare, că am cetit cu plăcere atât foiletonul amintit din „Unirea“, cât și volumul lui Baussan, ilustrat cu 210 heliogravuri și prefătat de academicianul *René Basin*. (Editura B. Arthand, Grenoble, 1929). Descrie locurile de pelerinajiu dela Lourdes, La Salette, Notre-Dame din Paris, Fourvière, Roc-Amadour, Folgoët, Chartres, Marienthal, Notre-Dame des Trois-Epis (lângă Coimar), Notre-Dame de la Garde (lângă Marsilia), Pontmain (B étagne), Puy în Auvergue, pe un pisc isolat; Liesse (lângă Leon), Notre-Dame

des Ardens (Arras), Hall (lângă Bruxelles) și Montaignu (lângă Louvain). Ultimele două se află în Belgia.

În total se descriu 16 locuri de închinare, resfirate pe teritor francez și belgian.

Paginile cele mai multe (38) sunt consacrate Lourdes-ului, care, cu cei aproape 300.000 pelerini, cari alegă aici, an de an, din toate părțile globului, bate recordul pelerinajelor religioase. Sute de bastoane și cârji, sute de ex-voturi, mii de vindecări înregistrate la Biuroul medicilor, mărturisesc acest ajutor puternic. „Sfânta Fecioară are pe pământ mai multe case, ce le iubește — zice Baussan. Dar este vr'una, pe care să o iubească mai mult, este vr'una care să ne-o arete mai bine, pe Mama noastră, decât această casă, ce și-a ales-o la Lourdes, peștera?

„Sărmană casă, scobită în stâncă, îmbrăcată numai cu iederă, împodobită numai cu floare de măceș! Miraculos de bogată în simplitate și bunătate!

„Mobilierul ei? Iacă-l: Cârji, cârji, cârji! Și luminări, luminări, luminări!

„Un părete întreg al stâncii dispăre sub pătura suspendată de cârji. Și totuș, nici a sută parte nu sunt aici din câte ar trebui să fie!

„Dar infirmii de minte? Infirmii de suflet? Câți și-au lăsat și ei cârjile aici? Cârji ascunse în dosul celorlalte!

„Cârjile trupului, cârjile sufletului, toată mizeria omenească e aici. Dar și grandoarea omenească, credința: Lumina făcliiilor se a-

prinde și se reaprinde aici, o lumină, care se stingea niciodată.“ —

Acest album ilustrat, accesibil și puțin mai modeste, se impune ca o minunată casă de recreație sufletescă, pentru familiile creștine, alături de volumul lui Alfred Hoffmann: „Lourdes în strălucirea minunilor sale“ (secol din urmă tradus și românește, la Iași 1929, „Presa Bună“).

Ca îndreptar reținem inscripția delatratrea principală în biserica Notre-Dame de Puy:

Ni caveas erimen, caveas contingere limen, nam regina poli vult sine labe coli (Nu te ferești de păcat, ferește-te a călă pragul, căci regina ceriului vrea un cult pătat).

Odată nu voiu mai privi...

Odată nu voiu mai privi

La crinii ce vor înflori,

N'oiu mai privi, răpit de dor,

Al floricelelor covor;

Nici înfocații trandafir,

Cu roșii magice sclipiri.

Ah!... nu voiu mai vedea atunci

Podoaba din păduri și lunci!

N'oiu mai privi isvor, nici râu,

Nici ondulând un lan de grâu;

Nici soarele de mărghint,

Nici luna dalbă de argint.

buie înfăptuită mai întâi unitatea, pentru crearea căreia se convoacă însuși Sinodul. Cam greu și cam încurcat!

Să dea Dumnezeu, totuși, ca temerile noastre să nu se împlinescă!

O comemorare și o binecuvântare.

Duminea trecută, în 21 Septembrie c. Blajul nostru a asistat la două serbări deopotrivă de însemnate, cari au avut darul să aducă în mijlocul nostru, alături de alți oaspeți, pe d. *Iuliu Maniu*, președintele consiliului de miniștri, și pe d. *Ion Bianu*, președintele Academiei române. Sunt: parastasul ce s'a oficiat pentru fostul canonic-prepozit și academician Ioan Micu-Moldovan și binecuvântarea pietrii de temelie a noului palat cultural al Blajului.

Parastasul s'a ținut la orele 10, la mormântul lui „Moldovănuș” din cimitirul de lângă biserica parohială, unde s'au întrunit în acest scop elevii tuturor școlilor și toată lumea bună a orașului nostru. Serviciul liturgic a fost pontificat de actualul prepozit, pâr. Iacob Popa, iar cuvântul de comemorare a fost rostit, cu multă putere de evocare, de pâr. canonic *Dr. Ioan Coltor*, deputatul Blajului. Dl. președinte al Consiliului de miniștri, ținând să respecte și aici dorința celui comemorat s'a abținut de la orice cuvânt, ci a depus numai o frumoasă jerbă de flori pe mormântul marelui său protector și prietin. A vorbit în schimb, la banchetul dat la mitropolie, unde a subliniat, cu putere, rolul deosebit de important, pe care l-a avut I. M. Moldovanu în îndrumarea vieții naționale a timpului său.

Pela orele 11 toată lumea s'a adunat la locul unde se ridică noul „palat cultural”, ale cărei temelii a venit să le binecuvinteze chiar I. P. S. Sa pâr. *mitropolit Vasile*, care a ținut și o cuvântare, arătând rolul ce se meneste acestui nou așezământ în spiritul tradițiilor culturale ale Blajului și mulțumind înaltului guvern pentru ajutorul ce-a dat în scopul acesteia.

După aceste serbări, I. Preasfinția Sa a dat în cinstea înalților oaspeți un banchet, la care s'au rostit mai multe toaste. Președintele Academiei a evocat aici duios amintiri despre fostul său coleg la Academie.

*N'oiu mai privi pe gânduri dus
Ceahlăul mândru spre Apus;
N'oiu mai sta seara ascultând
Melodic clopotul sunând...*

*... Voiu fi atunci și eu trecut
Voiu fi de toți necunoscut!
Ș'oiu rămânea pe-acest pământ
Ca urma fumului în vânt.
Dar ce-am avut și ce-am pierdut
De-oiu fi din lume dispărut?!
Ce-oiu fi atunci sunt și-acum:
Un fir de praș călcat în drum;
Ce-i pasă lui de trecători
Fiind călcat de-atâtea ori?...*

*Dar cel puțin de-aș fi între sfinții
Sunt arzătoarele-mi dorinți;
Să fu acolo, sus în raiu,
Sub steagul Sfântului Mihaiu;
Să am nespuse bucurii
In fața Vergurei Marii...
Acesta-i singurul meu rost,
De asta eu pe lume-am fost:
Ca'n veci de veci să cânt mereu,
Să preamăresc pe Dumnezeu.*

Săbăoani

P. Mihai Demeter
franciscan

Control și pensionare

În coloanele „Unirii” s'a scris de mulți și în multe forme despre controlul în biserică. Cu vorbe căutate anume, sau găsite la întâmplare, s'a căutat calea progresului, s'a lămurit și s'a tors în gând și'n scris pasul înainte și'n realitate stăm totuși pe loc, cu toate că unora li-se pare că s'a ajuns la singura soluție.

Spre cinstea și spre rușinea noastră, suntem buni de-a face discuții și-a polemiza, par'că nu ne știm și s'ar părea că reușim să impunem în urma atâtor apeluri și constatări anumite puncte de vedere și soluții, dar toate rămân lipsite de rod, pentru că — să nu ne supărăm — lipsește în mare măsură interesul și solidaritatea.

Cetesc în o notiță din „Unirea” că „lumea începe se pare a-se plictisi de frământarea prea îndelungată a aceleași probleme” — e vorba despre control — și se prea poate, căci nouă preoților nu ne arde de discuții și de articole kilometrice. Înțelegem să se discute problema controlului, dar vrem și cerem soluționarea.

Organizeze-ne și soluționeze-ne cei în drept. Controlul pe care noi îl cerem să fie real, obiectiv, împreună cu ordinațiuni, îndrumări și sancțiuni.

Un ordin diecezan prevede, cu împreună cu rațiunile anuale să se trimită buget și inventar. Dar câți dintre preoți înțeleg rostul acestui ordin? Câți se acomodează? Câți nu-l execută? Dovadă, că se retrimite rațiunile tuturor cu prevederea sancțiunii de-a se reținea le fal! Pe câți oare îi înspăimântă aceasta? Lipsa unei chitanțe de impozit global face imposibilă ridicarea lefei tuturor, întârzierea unei fotografii pe fond alb aduce întârzierea carnetelor! Cine e vinovat!

Cu ce sunt eu vinovat, că preotul antecesor, la respectabila vârstă de 84 de ani, a greșit sumarea la rațiuni, trecând cu vederea o cifră, sau că de pe câțiva ani s'au pierdut, înainte de venirea, respectiv preluarea oficiului din partea mea? Mă înspăimântă în cazul acesta amenințarea vre-unei sancțiuni? Ce-l doare pe cel plecat din o parohie greutățile ce le întâmpină urmașul? Ce-l doare, pe cel cu sesiune parohială bună, cu parohie mare și cu stole multe și grase, că întârzie congrua.

Ne doare însă pe toți, când vedem bătrâni — cari oarecând erau floarea și fala preoției — ajunși de răsul și batjocura poporului; îi doare pe dâșii când nu văd salvarea decât prin moarte și se văd controlați și tratați cu bunăvoință — am putea spune cu milă și cu indulgență —, lucru de care oarecând nu aveau nevoie și care azi îi umilește.

Pentru aceasta cerem mai mult respect din partea fraților, mai multă solidaritate; control real, obiectiv, ordinațiuni, îndrumări și sancțiuni din partea celor în drept; cerem pensionarea celor pe lângă toată bunăvoința nu mai sunt capabili să călătorească nici cu trăsura, decum pedestri, la filii depărtate la 5—10 km., pentru a servi sau a catehiza.

Celui eșofat, celui ce i-a slăbit memoria, vocea, auzul, sau vederea, nu i-se poate face controlul în aceleași condiții, ca celui în depline puteri, nici nu i-se poate pretinde atâta și aceasta este în detrimentul progresului, deci cerem respectarea bătrânețelor nu prin control indulgent, ci prin pensionare.

Salutăm cu bucurie mișcarea pornită pentru încadrarea preoției în fondul general de pensii al statului. Un mare procent din preoție prin aceasta vedem pornită spre soluționare chestiunea controlului.

Se poate că greșim! De asta n'ar strica să știm cari sunt acele „grave excepții” —

cerute, altfel, și de o notiță a „Unirii” —, cari militază contra acestui aranjament. Oile cunoscând glasul păstorului îl urmează.

Petru Scridon
preot, Blaja

Din noul program politic al liberalilor vintiliști. Frațiunea liberală, care nu s'a alăturat la mișcarea de regenerare alui Gheorghe Brătianu, și-a „revizuit” de curând programul, spre a-l aduce în consonanță cu situația schimbată a dinastiei și cu realitățile noi ale vieții politice. Se atinge în acest program și chestia raportului dintre cultele țării, spunându-se, la p. 14, următoarele în această chestiune:

„Partidul preconizează: suprimarea lup-telor confesionale, cari au sporit atât de mult în ultima vreme (!?) prin uneltirile și mentalitatea actualului guvern și crearea unor raporturi armonioase între bisericile naționale, ca și de altminteri cu toate celelalte culte, și asigurarea rolului cuvenit bisericii cărei aparține masa cea mare a poporului român”.

Cu toată noutatea de suprafață a acestui punct de program, oricine va trebui să constate, că „sporul” afișat al luptelor confesionale, pe cari vrem să-le suprime în viitor liberalii, este a se înțelege tocmai invers. Actualul guvern n'a sporit cu nimic aceste lupte, ba le-a potolit chiar de-abinele prin denegarea oricărui concurs oficial, avut în așa de mare măsură sub guvernările liberale, cari — după cum atât de categoric a spus-o, acum de curând, d. ministru Mihail Popovici la Baia-mare — nu s'a sfiit să le provoace deadreptul. Dacă deci, liberalii vrem să strice ce-a făcut în acest punct actualul guvern, înseamnă că au de gând să deschidă din nou calea luptelor confesionale, pentru a putea asigura, astfel — după cum se și spune la urma în noul program — „rolul cuvenit bisericii cărei aparține masa cea mare a poporului român”.

Cunoaștem acest rol din trecutul apropiat al guvernărilor liberale și biserica noastră trebuie să lucreze din toate puterile, ca acest rol să nu i-se mai poată da niciodată din partea nici unuia dintre guverne. Rolul ce se cuvine acestei biserici este rolul ei de astăzi, de a lucra anume în pace și armonie, alături de biserica noastră, și oricine vrea să-i dea alt rol — cum o vrea „noul” program al „vechilor” liberali —, tinde indirect, la desființarea bisericii noastre.

Este o chestiune, care ne interesează pe toți și pe care e bine s'o cunoaștem la vreme.

Știri mărunte

P. S. Sa episcopul Iuliu Hossu la Cluj. Duminea viitoare, în ziua de 5 Octombrie c. se va face la Cluj, în catedrala Schimbării la față, instalarea solemnă a Preasfinției Sale episcopului Iuliu Hossu și a capitlului său catedral. În vederea acestei instalări — care deschide o nouă epocă pentru rolul acestei reședințe episcopale în istoria bisericii noastre —, Clujul face pregătiri mari, vrednice de importanța actului ce se săvârșește. Ambele eparhii conduse de Preasfinția Sa au fost invitate să însoțească cu rugăciuni acest act solemn al instalării sale în noua catedrală episcopalească.

Personale. P. Ven. Ordinariat de Cluj-Gherla a numit pe pâr. *Dr. Virgil Băliban* profesor la catedra de studiul biblic a Academiei de teologie din Gherla.

— Acelaș a numit *protopopi onorari* pe pâr. *Paul Nodiș* din Cig, pe pâr. *Aurel Papiu* din Giorocuta, pe pâr. *Alexandru Cadar* din Căfeleuș, pe pâr. *Patriciu Trușăș* din Baia-mare și

pe pâr. *Augustin Cherecheș* din Bendi. A mai numit apoi pe pâr. *Ioan Miclea* paroh la Vișa, pe pâr. *Ioan Sângeorzan* preot III la Bistrița, pe pâr. *Dr. Emilian Lemenyi* notar consistorial, pe pâr. *Dr. Avram Cosma* preot misionar, pe pâr. *Ioan Filip* adm. local la Eriusâncraiu, pe pâr. *Ioan Roman* adm. local la Zolha, pe pâr. *Augustin Cerghi* adm. local la Teocul de sus, iar pe pâr. *Emil Radu* adm. local la Bred.

— P. Ven. Ordinariat al Maramureșului a numit pe pâr. *Titu Demian* paroh la Trip, pe pâr. *Ștefan Cherecheș* adm. local la Vișeu de jos, pe pâr. *Vasile Cochina* adm. local la Șaiu, pe pâr. *Corneliu Cavași* administrator local la Chilia pe pâr. *Gheorghe Vlad* adm. local la Leordina, pe pâr. *Ștefan Ilieșiu* administrator local la Dănești, iar pe pâr. *Cornel Papiu* adm. local la Rona.

Uu act de deferență către Vatican. Se anunță din Roma, că la prima întrunire a Consiliului de miniștri d. Mussolini va prezenta un proiect de lege, care modifică lista actuală a sărbătorilor civile. Intre altele, ducele va propune ca *serbătorea dela 20 Septembrie*, care amintește ocuparea Romei de către trupele italiene, să fie *suprimată*. In adevăr această dată era serbată cu un deosebit fast de către vechile guverne italiene, cu scopul de a umili prin aceasta Sfântul Scaun, căruia îi amintea înfrângerea suferită de Vatican. Azi, când noul stat papal s'a împăcat cu regatul italian, această aniversare nu-și mai are nici un rost. In locul ei se va sărbători probabil ziua de 11 Februarie, data împăcării dintre Italia și Statul papal.

Locale. Duminica viitoare, a săptămânii a doua după Înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală pâr. *Ioan Popu-Câmpianu*, profesor la liceul de băieți.

— Grație unui nou dar împărătesc al Sfântului Părinte al Romei, Blajul nostru a ajuns în situația de-a se putea apuca de *construirea unor noi localuri pentru școlile sale*. Din banii primiți de curând dela Roma se va continua edificiul școlii normale de băieți și se va ridica un edificiu nou pentru școala comercială de băieți, deschisă anul trecut în localul liceului unde e adăpostită și anul acesta. Ambele aceste edificii se vor clădi în linia de școli din partea de miazănoapte a căii ferate, unde terenul este mai larg și mai potrivit pentru internate și școli. Ele au și fost date în lucrare și amăsurat contractului vor fi puse încă în toamna aceasta sub coperiș, pentruca, terminate în sezonul din primăvară, să poată fi date folosinței la începutul anului școlar viitor. Mai anunțăm aici, că școala normală, lărgită la odată și jumătate câtă e astăzi, va mai primi un etaj, pentru a putea adăposti, în afară de cele 7 clase ale școlii întregite, și un internat pentru 300 elevi; iar noul edificiu al școlii comerciale va servi numai pentru trebuințele școlare.

— Ieri s'au încheiat *lucrările comistunii de bacalaureat*, cu rezultatul că din cei 137 candidați admiși la examenul oral au trecut 127. Din totalul de 142 prezenți la examen au căzut deci cu totul 15, abia 10.70%.

Nouille mărci poștale. Incepând cu ziua de 19 Septembrie c. s'au pus în circulație nouille mărci poștale franco, cu efigia M. S. Regelui Carol, având următoarele valori și culori: Cele de 25 bani culoare neagră; 50 bani culoare sepia; 1 leu, violet; 2 lei, verde; 3 lei, carmin; 4 lei, vermillon; 6 lei, brun roșcat; 7-50 lei, ultramarin; 10 lei, albastru; 16 lei, verde vegetal și 20 lei, orange. Actualele mărci poștale continuă să aibă curs la francare până la noui dispozițiuni.

In atențiunea alumnilor Seminarului din Blaj. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: »Se aduce la cunoștință tuturor alumnilor Seminarului nostru teologic din Blaj, că prezintarea lor în Seminar se așteaptă pe ziua de Vineri, 3 Octombrie, până la orele 7 seara. Se pot prezenta și mai curând numai ceice au de făcut examene de corigență, fixate pe zilele de 1-3 Octombrie. — *Rectoratul*».

Prmil clerici al eparhiei Maramureșului. Pentru Seminarul și Academia de teologie din Gherla, unde își vor face studiile, au fost primiți din partea P. Ven. Ordinariat al Maramureșului următorii 15 clerici, primii ai acestei eparhii: Alexandru Ardelean din Satu-lung, Gavrilă Ivașco din Ieud, Vasile Jude din Buciumi, Emil Luran din Băbășești, Dumitru Mercea din Băsești, Ioan Oșian din Bărsăul de sus, Ioan Rusu din Pribilești, Alexandru Sabău din Odorău, Florian Sabou din Tămășești, Ioan Sabău din Moștinul mic, Coloman Săucan din Valea Vinului, Mihai Șereș din Săsari, Iuliu G. Tarția din Medieșul aurit, Petru Tohătan din Ilba și Teodor Ungur din Chelinta.

Concurse. P. Ven. Ordinariat de Cluj-Gherla publică, cu terminul de 15 Octombrie c. concurs la parohiile *Capușul mic, Florești* (cu menținerea anului de doliu) și *Ticu* (toate în protopopiatul Clujului).

Telefonul „Unirii“

M. Arțărani După informațiile ce avem din locul cel mai competent pentru examenele de întregire ale anului IV dela Cursuri se cere, din caz în caz, învoirea specială a P. Ven. Consistor. Ea se dă însă automat tuturor cari întrunesc condiția de a avea — pe lângă absolutor dela Cursul de 3 ani — și absolvența de liceu, respectiv diploma de învățător.

Dr. R. Cluj. Că »Țara Noastră«, oficiosul ardelean al »poporului« averescan, n'avea să fie prea încântată de aprecierea ce-am făcut-o »marei adunări« aranjate la Sânt-Măria mică în Blaj, o știam. N'am fi crezut însă niciodată, ca omul »subțire«, cum vrea să treacă d. A. H., să-și poată permite a o califica drept »desăvârșită nerușinare«. Mai ales, că îndreptățirea acestui calificativ, foarte puțin onorabil pentru celce l-a formulat, e justificată cu deprecierea numărului participanților, pe cari fantazia »poetică« a dlui A. H., nemulțumită cu 1000 - 1500 persoane, îi cifrează la 6000, pentru a putea spune, — spre hazul tuturor celorce i-au văzut într'un colț al pieții noastre, și în semnul unei cu adevărat »desăvârșite nerușinari« —, că »a văzut marea de capete umplând dela o margine la cealaltă enorma piață din inima Blajului«. Cât privește apoi amenințarea neputincioasă a dlui Goga, că »pentru o asemenea surzenie înveterată (cum a fost, chipurile, a noastră, a »clarissimilor dela Unirea«), se vor g'și cândva argumente mai palpabile și ceva mai groase decât condeiul, fie-ne permis să trecem peste ea cu disprețul ce i-se cuvine și să-i spunem, că nu prin atari mijloace de »bătăuș elector« va putea intra vreodată în sufletul Blajului, în a cărui tradiție se crede a fi.

P. Oradea. Profesorul Franz Spirago, autorul minunatului »Volks-Katechismus«, trăiește în Praga și puteți să-i scrieți pe adresa: »Prof. F. S. Schulrat — Praha (Postfach 160)«. Această operă de căpetenie a lui are până acum 10 ediții în l. germană a originalului și

este tradusă în 12 limbi. Românește n'o avem, și după informațiile sigure ce deținem, dreptul de-a o traduce pe românește, conces într'o vreme unui consilier consistorial ortodox din Rădăuți, a încetat pe ziua de 31 Decembrie 1929, de când nu știm să se fi dat altei persoane. Mai știm apoi, că pâr. Spirago ar fi foarte bucuros să-și aibă cartea și în limba noastră și că i-ar plăcea mult, dacă această traducere s'ar putea face din partea unui catolic, mai sensibil față de nuanțele dogmatice ale catolicismului. Dacă s'ar găsi deci cineva, care să se angajeze la acest lucru — de preferit e să se traducă din original —, aranjamentul s'ar putea face, credem, fără nici o greutate. Mai ales, că directorul nostru, care cunoaște personal pe autor, e gata să mijlocească oricui corespondența necesară în scopul acesta.

M. Sighet. După canoane, administratorul apostolic al unei eparhii are toate drepturile episcopului ordinar. Preasfințitul Iuliu al Cluj-Gherlei ar putea deci să porceadă, în calitate de adm. apostolic al eparhiei Maramureșului, și la constituirea capitlului catedral și — dacă va mai întârzia mult numirea episcopului titular — poate că o va și face. Are tot dreptul la asta, iar dacă totuși n'ar face-o, este probabil numai pentru a da viitorului episcop puțința de a-și alege singur pe colaboratorii săi cei mai intimi, cu cari va avea să organizeze noua eparhie.

Mai multora. Lipsind administratorul foii, fiind ocupat în altă parte, vom da deslușirile cerute abia în numărul proxim.

Noul A apărut Nou!

cea mai nouă carte de rugăciuni:

„Lăudați pe Domnul“

care cuprinde toate cele necesare pentru tre buințele sufletești: Rugăciuni, Utrenia, Liturghia, Mărturisirea, Cuminecarea, Paraclisul, Vecernia, Cununia, Inmormântarea, Rozarul etc., — pusă la lipar cu aprobarea și binecuvântarea Exce- lenței Sale Domnului

Dr. Valeriu Traian Frențiu

Arhiepiscop român unit în Oradea

Prețul: 1 ex. format de buzunar legat în pânză 40 Lei, pentru dame legătură — lux în piele: 140 Lei. Are 236 pagini. La comandă peste 10 ex. se dă 10% rabat. M. Onoraților preoți li-se trimite la cerere în comision.

Se poate avea dela editor: **Cornel Dă-răbanth**, protopop on., paroh în Arded, jud. Satu-Mare. (800) 4-6

FLEGLER

Intreprindere de pictură și tapetare artistică. Cluj, str. Rațiu

Pictor modern de camere. Mare asortiment în specialități de tapete. Intreprinde: renovări, în stil, de biserici și castele, văpsire de locuințe și mobile, precum și lustruire cu lac.

Devize gratuite! Comande venite din provin- cile se execută prompt și la termen. 7-1

Loterie cu bani gata!

Câștig principal un milion lei!

Cont curent la banca „Albina“ Cluj

Marea Loterie a Salvatorilor din Cluj

2182
câștiguri diferite
în bani gata
în suma totală de

**Câștigul principal:
Un milion Lei.**

Tragerea se va face în Cluj la **21 Dec. 1930**, pe lângă asistența publică.

**Prețul unul loz:
Lei 100**

Se pot cumpăra la toate tutungeriile din Ardeal și Banat, la frizerii și prăvălii. — Comenzile din provincie, după trimiterea anticipativă a sumei de Lei 117, le execută prompt

3-5

Biroul central de lozuri, Cluj, Strada Memorandului No. 16.

Trei lucruri îi trebuiesc sugaciului: Pudra, crema și săpunul HÖFER